

Det i forsvarskommissionens betænkning foreliggende lovforslag om forsvarets ordning understreger forsvarsministerens myndighed som den øverste ansvarlige for forsvaret, men indfører tillige såvel en militær forsvarschef, der overfor ministeren skal bære et særligt ansvar for forsvarets helhed, som et værnscheferåd (forsvarsstyrelsen).

Uanset at de luftmilitære tilfornordnede tidligere har fremført deres synspunkter på forsvarets overledelse som ovenfor angivet, anser de derfor — bl. a. under hensyn til de mange ved problemets behandling senere fremkomne synspunkter fra andre sider — den i lovforslaget angivne organisation for en anvendelig løsning mellem ren enhedskommando og enhedsledelse ved et værnscheferåd. Lovforslagets affattelse levner ret vide spillerum for den nærmere realisation af ordningen, og netop den nærmere praktiske gennemførelse og anvendelse af ordningen vil kunne være afgørende for dens hensigtsmæssighed.

Således anser de luftmilitære tilfornordnede det for vigtigt, at den efter lovforslaget forudsatte og for forsvaret nødvendige fælles forsvarsstab udformes således, at der gives de enkelte værn muligheder for på tilfredsstillende måde og i tilstrækkeligt smidigt samarbejde med forsvarsstaben selv at varetage deres sagligt begrundede specielle stabsarbejde, samt

at der ved det fremtidige arbejde med denne organisation fra den siddende forsvarministers (regeringsmagtens) side lægges betydelig vægt på forsvarsstyrelsen, således at denne ikke får en stærkt underordnet stilling i forhold til forsvarschefen, der ikke kan have den fornødne specielle sagkundskab med hensyn til alle tre værn.

Forsåvidt angår den departementale side af problemet om ordningen af forsvarets øverste ledelse, finder de luftmilitære tilfornordnede generelt princippet med eet forsvarsdepartement for hensigtsmæssigt. Også i denne forbindelse vil den nærmere gennemførelse af den i forsvarskommissionens betænkning forudsatte ordning dog kunne være af afgørende betydning for dens hensigtsmæssighed.

Udover det foran anførte mener de luftmilitære tilfornordnede at burde tilføje, at en yderligere langvarig udsættelse af oprettelsen af et selvstændigt flyvevåben, begrundet i fortsatte overvejelser af de foreliggende organisatoriske problemer, er utilrådelig.

K. Birksted.

H. J. Pagh.

K. Ramberg.“

Den i udtalelsens indledning nævnte fortrolige skrivelse fra forsvarskommissionen af 30. november 1948, bilag 4, pag. 12, vedlægges i afskrift.

Pag. 12.

Ved rørende venstres medlemmers spørgsmål.

Spørgsmål 23.

„Hvorledes har man tænkt sig den øverste ledelse for de tre værn organiseret?

- a) Foreligger der udkast til forslag om organisering af et enhedsværn under enhedsledelse,
- b) eller foreligger der forslag om en fælles forsvarsstab?

I sidstnævnte tilfælde ønskes spørgsmålene om kompetenceforhold og ansvarsfordeling med henblik på indstilling om beslutninger af militær karakter nærmere defineret.“

De luftmilitære tilfornordnede synspunkter på overledelsesproblemet kan sammenfattes som følger:

Sammen med forsvarsministeren danner de tre værnschefer et organ for forsvarets øverste operative ledelse, f. eks. benævnt forsvarsledelsen. Forsvarsministeren er formand i forsvarsledelsen, men deltager kun i arbejdet som påkrævet. Forsvarsministeren udpeger en af værnscheferne til at lede arbejdet i sit fravær.

Forsvarsledelsen har alene til formål under samarbejdsform mellem værnscheferne at fastlægge planer for den operative koordination mellem værnene samt på dette grundlag at udstede sådanne direktiver til værnene, at de fornødne rammer er afstukket for de enkelte værns selvstændige udarbejdelse af de mere detaljerede operationsplaner og udstedelse af de egentlige operationsordrer. Andre, herunder civile, kan i fornødent omfang tilkaldes til at deltage i forsvarsledelsens forhandlinger.